

Ifigenija Simonović

RAHLO SVETLO HREPENENJE

Pesmi in slike
1972 - 2012

 eKNJIGA

Zbirka e-ART

IFIGENIJA SIMONVIĆ Rahlo svetlo hrepenenje Pesmi in slike 1972 - 2012
Za elektronsko izdajo uredil mag. Frane Mazovec

Avtorica Ifigenija Simonović

Oblikovna zasnova in prelom MM grafika d.o.o., 1235 Radomlje

Založnik Seguro d.o.o., Ljubljana, 2012

Za založnika mag. Frane Mazovec

E-pošta info@e-knjiga.org

Izdaja je dostopna na <http://www.e-knjiga.org>

Imetnik stvarnih in moralnih avtorskih pravic na tem delu je avtorica Ifigenija Simonović. To delo je na razpolago pod pogoji licence Creative Commons 2.5. (priznanje avtorstva, nekomercialno, brez predelav). V skladu s to licenco sme vsak uporabnik ob priznanju avtorstva delo razmnoževati, distribuirati, javno priobčevati in dajati v najem, vendar samo v nekomercialne namene. Dela ni dovoljeno predelovati.

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

821.163.6-1(0.034.2)
75(497.4):929Simonović I.

SIMONVIĆ, Ifigenija

Rahlo svetlo hrepenenje [Elektronski vir] : pesmi in slike 1972-2012 / Ifigenija Simonović. - El. knjiga. - Ljubljana : Seguro, 2012. - (Zbirka E-art)

Način dostopa (URL): <http://www.e-knjiga.org>

ISBN 978-961-93305-4-8 (pdf)
ISBN 978-961-93305-5-5 (ePub)

261688064

©Seguro d.o.o., Ljubljana, 2012

KAZALO

UVOD	4
STAVEK	5
NEKAJ IMA V PREDALU NOČNE OMARICE	6
BLODNJE	8
PAZITE! PAZITE!	9
LEPO JE V NAŠI DOMOVINI BITI MLAD	10
PTIČU OTROKA V KLETKI V KLETKO	12
DRAČJE IN KORENINE	13
ŽIVI MRTVI	14
PIKAPOLONICA	16
KO NI NIČ ZADAJ	17
PROTI SEVERU	18
ODTEKLO MORJE	22
STARKA	23
KAMOR SVA NAMENJENA?	24
LJUBLJENJE Z NASMEŠKOM	26
NA VIŠINI VETRA IN ENCIJANA	28
MODRO	30
LJUBEZENSKA PESEM	32
USPAVANKA	34
BISERNA KOPEL	36

Uvod

Za svojo prvo elektronsko zbirko sem izbrala dvajset pesmi, ki se mi zdijo "zgovorne" in "izgovorljive". Nastajale so od prve pesniške zbirke, torej od leta 1972 do danes. Sledijo si v kronološkem redu. Nekaj zadnjih pesmi še ni bilo objavljenih.

Med pesmi sem vložila deset reprodukcij slik, ki so bodisi akvareli (20x20 cm) ali pa enkratni odtisi akrilne poslikave na steklu (A1 ali A4 format). Težko rečem, ali bolj zavzeto pišem ali slikam. Težko bi trdila, da živim smiselno, rada pa se oklepam občutka, da me vsaj kdaj pa kdaj vsaj tu in tam kaj od vsega, kar počnem, osmišlja.

Ifigenija Simonović
V Ljubljani, januar, 2012

STAVEK

iskati ime za neznano
sedeti za mizo
 spotaknjen ob vsako besedo
 ko so v napoto vse misli
prepričevati se o uničenju
ugotavljati vzrok stvarstva
buljiti v praznino
 v njej iskati besedo
 ime za neznano
čakati na nekaj posebnega
slepiti se z upanjem
 da se nekaj vendar mora zgoditi
misliti na nešteto stvari
 ki niso niti malo jasne
iskati njegov pomen
 ki ga ni v enciklopedijah
skomigovati z rameni
 ko teža pade nanje
tehtati samoneobvladovanje
brskati po preteklosti
 če je v njej kaj
drezati v žerjavico
 da zagori
sklanjati se v brezno
 v njem iskati neznano
 ki je brez pomena
tožiti po izgubljenem času
 ki se ne vrača
 v smrti
sprejemati vase molk
 ki je sumljiv od prenapolnjenosti
 kadar pobiram kamenje
 in ga prekinja samo vonj gnile trave
 in plast prahu na dnu reke
ugibati v katero mesto vozi vlak
 ki me vleče za sabo
opredeliti nič

NEKAJ IMA V PREDALU NOČNE OMARICE

s tem se bom ubila ko bom stara
s tem se bom ubila ko bom stara
s tem se bom ubila ko bom stara

s tem se bom ubila ko bom devetinsedemdesetletna

s tem se bom ubila drugo leto
s tem se bom še letos ubila
s tem naj bi se lani ubila

s tem sem se nameravala ubiti ko sem jih imela šele 79

BLODNJE

popila sem preveč kave
zdaj mislim da sem pokrita
z znamenitim pismom
ki ga je levstik pisal jurčiču
ampak to samo mimogrede

PAZITE! PAZITE!

Med četrtem in predzadnjim odstavkom je izostal stavek, da jaz mislim, da se lahko iz jalove zemlje izkoplje lep sadež. Prav ta stavek je moral izostati!

LEPO JE V NAŠI DOMOVINI BITI MLAD

knjiga je narobe napisana
če narobe stoji na polici

PTIČU OTROKA V KLETKI V KLETKO

otroku lahko populiš lase oči izkljuješ
ga napihneš posiliš vzgajaš
onemogočiš ga lahko
lahko ga držiš za gležnje dva metra od tal
lahko ga mečeš ob tla ob zid
z dvajsetega nadstropja ga spustiš
lahko ga držiš za zapestja viseti na balkonu
lahko tudi v vlaku skozi okno
lahko mu tiščiš glavo v gnoj
lahko ga oblačiš po svojem okusu
lahko ga imaš rad ga zadušiš z objemom
lahko ga zastrupiš okužiš ga s poljubom
lahko ga ne jemlješ resno
lahko ga pustiš na cedilu
čakati upati
pustiš ga na žgočem soncu
hrepneti

otroku lahko prepoveš dopoveš naročiš
ukažeš obljubiš daj daj ne dam
lahko ga spustiš po ljubljani

otroku lahko vse razložiš

muhi potrgaš krila
kuri glavo odrežeš
mački mladiče podaviš

DRAČJE IN KORENINE

slišati moraš
kako zaškripajo veke
kako zaloputnejo
kako se zapahnejo
za zmeraj

kako trava raste ni nič
kako lasje pokajo ni nič

pustiti moraš
da zaškripajo veke
da zaloputnejo močno
da se zapahnejo
za zmeraj

ŽIVI MRTVI

kadar se moram dotakniti mrliča
ga pobožam po laseh

kadar se mi dotakneš las
me spreleti mraz

PIKAPOLONICA

zamislila sem si
da sem imela v pesti
pikapolonico

žgečkala me je
čutila sem nožice
vsako posebej

za nič ne bi stisnila pesti
za nič ne bi nikomur
dopustila odpreti mi pesti

zunaj je lilo bliskalo grmelo
metal me je tolkel vlekel
narazen da so mi hreščali boki

pikapolonica pa pri meni na toplem

jokala sem
od sreče
da sem jo zaščitila

skoz vse šla srečna

KO NI NIČ ZADAJ

paziti moram

kako poljubim dvakrat štirikrat
z obema ustnicama samo z dotikom
lic z nogo s tal ali leže

paziti moram

kaj s poljubom izdam
ali stisnem roko in potegnem k sebi
kot pušeljč
ali vzamem glavo v roke in se zagrizem
v obraz da mi kot dojenčku topla vzboklina
pocedi sline po okušanju ljubezni

paziti moram

razen kadar se cela naslonim
nate
in med poljubljanjem toplega vratu gledam
v nebo
in od vsega na svetu čutim samo rokovanje
bokov
in bolečo mehkost med naju ujetih
prs

PROTI SEVERU

Prvi sprehod. Od hiše. Prvič sama.
Med listjem prejšnje jeseni
pločevinke piva in kokakole,
ovitki čokolade, kondomi raztegnjeni
kot cunjasti smrkliji. Tudi ohišje stroja
in karoserija brez stekel. Brez sedežev.
Nogavice. In odlomljena peta.
Ženska najbrž bežala.

A ozrla sem se v krošnjo,
stopila čez znake
nočnih srečanj
in se nisem ustavila.

Ko sem zakrilila dvojno z enim dihom,
sem ob izdihu začutila,
da mi odpadajo svinčene luske.
Sprijaznila sem se že.
Sprejela sem poklapanost in nezagnanost
in umikanje. Sem mislila, da tako
mora biti in mora ostati tako.
Sprejela sem, da je res mrtev.

In gledala sem v krošnjo,
stopala čez znake
nočnih srečanj
in se nisem ozirala.

Saj sva človeka, sva si rekla,
kadar so bile besede obtožujoče
in pogledi temni
in je bilo "biti dva" zrahljano.
Včasih. Da bi pograbila culo
in kupovala enosmerne vozovnice.
Pa nisem.
Sveta ni manj zaradi drugega.
Niti več. Si sam sebi vse.
Kolikor si dopustim, sem si rekla.

In gledala sem v krošnje,
stopala čez znake
nočnih srečanj
in se nisem ozirala.

Praznina je v glavi.
Oči so v luknjah.
Jezik je v luknji.
Dihaš iz luknje.
Si ženska, si luknja!
Padaš v luknjo. Izgineš.

In gledala sem v krošnje,
stopila čez znake
nočnih srečanj
in se nisem ozirala.

Naslednje drevo je stalo na čistem.
Deblo smolnato in mah.
Zimski vonj po trhlih vejah.
In slana je izparevala.
Pot se je zožila, a bila uhojena.
Nekam že mora voditi, če je.
In sem hodila.
Med drugimi drevesi.
Praprot pobita. Težka.
Grmi okleščeni
in okrašeni s pajčevinami
in polni šišk.

In gledala sem v krošnje,
stopala čez znake
nočnih srečanj
in se nisem ozirala.

Oglašali so se ptiči,
ki ne zaidejo na vrt.
Spomladi sva vsadila češnjo.
Zadnje drevo.
Zadnjič je bil na vrtu.
Februarja?

In gledala sem v krošnje,
stopala čez znake
nočnih srečanj
in se nisem ozirala.

Nisem mogla ugibati niti uganjevati.
Ničesar spreminjati.
Zrak je nosil zadnji pomen.
Izdih. Neizoblikovan v besedo.

In gledala sem v krošnje,
stopala čez znake
nočnih srečanj
in se nisem ozirala.

Veverica je stekla po deblu.
In skočila je na drugo drevo.
Da sem zajela sapo. Od strahu zanjo.
Tudi od veselja. Ker sem jo opazila.
Končno videla iz sebe.
Končno ločila njega od vsega,
kar je, kljub temu, da ga ni več.

In gledala sem v krošnje,
stopala čez znake
nočnih srečanj
in se nisem ozirala.

Razmaknile so se nujnosti,
se ne zdijo več goste, nepremagljive.
Z veverico se bova srečevali.
Severno od hiše.
Svet se mi bo začel zdeti lepši.
Lepši kot kdaj.
Brez svinčenih lusk.

ODTEKLO MORJE

Jadrnice so zarite v blato in hreščijo,
otroci poskakujejo čez sidra, čez vrvi,
v vedra mečejo školjke, ribje kosti,
roke imajo modre, sol na trepalnicah,
s palicami drezajo za raki
in šklopota jim v škornjih.

Mame na klopcah mahajo in kličejo,
naj ne grejo predaleč, strašijo jih
z nepredvidljivimi valovi, a veter
klince prestreza, moker mir, parnik,
narisan na obzorje, voda kot blato,
lesketa se, prehaja v barvo neba.

A čepim in objemam kolena,
pogled na konici svetilnika, in želim
upati si počakati valove
in si upati ne umakniti se jim
in si upati pustiti se preliti me
in odplaviti me in potopiti me
in potem upati si ne pustiti se jim naplaviti
nazaj na zlizane kamne zaliva.

STARKA

Kljuka ji ostane v roki,
trska se ji zabode v bose noge.
Luč ji visi s stropa, a ji ne sije.

Svojim ustnicam pa še išče par.

Ničesar več ne popravlja. Končuje.
Vse ji je jasno. Do dolgočasja.
S sten je spraskala omet.
Prag ima zlizan od odhajajočih ljubimcev.

Svojim ustnicam pa še išče par.

Plašč let se ji oprijema telesa.
Meče stran, kar noče, da kdo kdaj najde.
Podarja nakit deklicam, ki se grejo gledališče.

Svojim ustnicam pa še išče par.

Otresa se spominov. Zapira se.
Odveč ji postaja valovanje raznovrstnih nesožitij
in pritajenih nesoglasij. Preveč.
Ljubezenskih padcev. Dovolj. Nehuje.

Svojim ustnicam pa še išče par.

KAMOR SVA NAMENJENA?

Odtekel sem v jezero noči.
Tihotapiš se mi v misli.
Tukaj sem mrtev brez tebe.
Kot jaz živa brez tebe tukaj.
Trave so pele od vpijanja rose.
Medena sva bila od gledanja tihožitij.
Tvoji lepi spomini! Tudi moji.
Misliš res? Najini?
Kot trave.
Še nisi odsoten?
Še se naju spominjaš. Odidi.
Imaš pot.
Počasi naju odpoljubljay.
Se nehava šele z mano?
Tako dlje trajava.
Ne deli samote v dvoje.
Tako se ti vsaj zarije.
Izpraskaj mi jo.
Taka zdaj si.
Uniči me.
Naju?
Tihotapiš se mi v misli.
Izderi se mi. Dovolj, da te mirno pogrešam.
Brez bolečine ni lepega spomina.
Molčim. Mižim.
Miruj. Tudi tukaj je breztebnost.
Brez dna. Tema traja.
Odpiram oči. Svetloba.
Vidim. Ni te. Vidim, da te ni.
Si samo umišljaš. Sprejmi.
Nič si umišljam?
Svetlo temo.

LJUBLJENJE Z NASMEŠKOM

Obda me spomin na vonj, natančno najin,
zapisan od takrat, ko sva bila.
Osredotočim se na posamezne korake.
Razveselim se. Ne odženem. Zgladi mi kožo
in zlaže se, da sem lepa. Nasmehnem se.
"Spet ali končno?" podaljšujem predigro
z odigrano brezbržnostjo. A srce mi butne
v bradavice. Slišim se. Zašumi mi v ušesih.
Nasmehnem se. Prepustim se.
Omotica je vijoličasta in počutim se mehko.
Upočasnim se. "Zdaj pač tu", si rečem,
sebi edina sorodna duša. Nič osamljena.
Polna njega, spet, spet, spet.
Kakor že nedojemljivo dolgo.

Iz grla, do roba zalitega z žalostmi,
mi ponuja upanje. Iz jame pozabe puhti
kakor hlad iz vodnjaka. Meglica nad potokom,
kačji pastirji. Mušice se lepijo na odsev.
Nasmehnem se. Razprem ustnice. Prepustim se
udobnemu prepuščanju spominu. Srkam.
"Vodomec moj", ga kličem, ko imava
časa kot čaplje in se ljubiva, midva, spet,
nora razposajena starca zdaj, štora, poraščena
z mahom. Sonce se obotavlja. Opazuje naju,
dva okrušena kozarca sreče. Nasmehnem se.
Obraščava drug drugega kot rečna trava kamne
na dnu struge. Že nedojemljivo dolgo.

Potem je potok zagrizen v moje noge.
Ni mi do smeha. Stisnem ustnice.
Kačji pastirji posedejo. Meglica se zredči.
On odtava v svojo praznoto. "Dopovej si že!"
si ukažem, brcnem v grčo, kakor če bi pljunila.
Kakor že nedojemljivo dolgo renčim od bolečine.
"Prepusti se samoti," si rečem, "boli nič,
nič se razboleva, nič ti ni, " si rečem.
Nasesekljan nasmeh na ustnicah.
Zberem se. Potem se mi pogled skotali v travo.
On vase. Sebe se ne zavedam. Njega se.
Kakor že nedojemljivo dolgo.
Roke visijo ohlapno, a stiskajo,
česar ni mogoče ujeti. Zelo. Dolgo.
Nedojemljivo. Prazno. Nič ne boli.

NA VIŠINI VETRA IN ENCIJANA

Odpravila sem se visoko. Tudi če se ne vrnem,
sem vzkliknila v nenadnem veselju nad bivanjem.
Divje modri encijani so mi kradli pogled
od kamnov in korenin in neba. Kanje nad vrhovi.
Metulji vseh barv so bili darovi utrujenim očem.
Drobne ose so se mi zapletale med trepalnice.
Noge so postajale težje in roke so mi opletale.
Slekla sem bluzo, pustila sem nahrbtnik v grmu
in dihala globoko, hodila, daleč, daleč in visoko.
Vse do višine vetra in encijana!

Legla sem na vrhu gore in med spanjem
zdrsela navzdol za dve dolžini telesa.
K sreči na mehko odrezano stran previsa,
sem zavzdihnila v nenadnem spoznanju,
da sem med spanjem nevede uhajala smrti.
Klobuk je ostal sam s čevlji in nogavicami,
simboli zapuščenosti in nenehnega nikoli.
Jaz gologlava, bosa! Simbol brezglavosti?
Tako visoko! Vse do višine vetra in encijana!
Vse do stanja razpršenih, še neizbranih možnosti.

Na robu previsa je počivala kobila z žrebetom.
Brez strahu pred prepadom. Brez nuje, brez bremena.
Pripeljala je žrebe vse do višine vetra in encijana
in do metuljev, ki so tudi žrebetu izvabljali pogled
in ga razveseljevali s frfotanjem. Kakor mene.
Odpeljala ga je stran od črede krav in bikov
in telet. Kakor jaz sebe stran od vsega drugega in vseh.
A jaz se nisem odpravila kakor pogumna ponosna kobila,
temveč še tam, visoko, kljub vetru in encijanom
in še neizbranim možnostim obtežena s strahom pred propadom.

MODRO

Po prvem poljubu sva bila kita iz žarkov
najsvetlejših zvezd golega vesolja.
Po drugem poljubu sva bila vrt z utripom
izmenjujočih se časov, v dobrem in nesreči.
Domača si potem, si za vedno zapisana
s plamenom, vžganim ob trenju najinih teles.
Bukovo grčo bi bilo lažje razklati in jambor
upogniti kakor naju razpoloviti v tujca.

Spomnim se njegove grobe brade kakor vonja
edinega encijana s samotnih poti.
Legla sem takrat na trebuh in se miže
utopila v modro čašo rahlo dišečega cveta.
Zato imam rada modro barvo. Zato, zato ker
me zaradi spomina na rahel vonj encijana
spomni na strastno brado davnega ljubimca,
ki me je, takrat, prvič, ljubil do krvi. Jaz njega,
takrat, zadnjič, do zadnje srage še živega potu.

LJUBEZENSKA PESEM

Pisala sem ti s potovanj.
Sem sploh le zato odhajala?
Iskala sem trafiko z znamko.
Prehodila sem velemesta
in iskala nabiralnik.

Nekaj razglednic še imam. Rešila sem jih iz koša,
kamor si metal prazne cigaretno škatle.
In pepel. Se spomniš podstrešne sobe?
Zagorelo je enkrat, si pozabil? Rešila sem
podstrešje, takrat. Zdaj? Kaj rešujem?

Prispodoba zaljubljenega volka
me še razveseljuje. Bila sem v Kanadi.
Kupila sem ti majico s sliko volka.
Nosim jo. Velikokrat. Kadar se spomnim.
Takrat sem se z gotovostjo podpisala: Tvoja žena.

Zdaj ne vem, kam spadam.
Če bi se vrnil, bi lahko spet mirno odpotovala.

USPAVANKA

Zvečer se pogovarjava drugače.
Govoriva o drugih rečeh.
Drugačna sta najina glasova.

Ko obmirujeva, sva zložena,
kakor da nama ne bi bilo treba
nikoli več vstati.

BISERNA KOPEL

Navadna nedelja. Po stezi nama je prišla nasproti ženska z biseri okrog vratu. Padla mi je v oči. Kako lepo, da jih nosite tudi v hribih, gospa, sem rekla. Padli sva si v objem. Veseli prijaznosti popoldneva.

Kje pa naj jih imam, gospa, mi je odgovorila. Kje pa imate vi svoje, ste jih podarili predalu morda? Smejali sva se, sestri, veseli novega stika. Veseli sence bukve, pod katero sva se slučajno znašli.

Pa res, sem rekla ljubimcu. Še danes zapnem sponko. Potem jih ne odložim nikoli več. Prirasle mi bojo na vrat kot školjke na skalo. Prisesane bojo prav na dno občutka težnosti, nasnute v vsak razigran gib. Niti v banji, je vprašal.

In hitela sva na goro in hitela nazaj. Nisem mogla odgnati misli na školjke na svojem dnu in na kopanje z biserno ogrlico okrog vratu in z njegovimi rokami okrog sproščene telesa v penasti vodi biserne kopeli.

Iskal je školjke, da sem šklepetala s kostmi od gorečnosti.

